

ara llegim

QUÈ LLEGIREM AQUEST SANT JO

1. FAMÍLIA

Maggie O'Farrell proposa un viatge a la Itàlia del segle XVI per narrar la relació tòxica entre una de les filles del poderós duc de Medici i el seu marit. *El retrat de matrimoni* (L'Altra/Asteroides) arribarà dos anys després de l'aclamada *Hamnet*. També Elizabeth Strout aprofundeix en els vincles familiars a *La Lucy a la vora del mar* (Edicions de 1984/Alfaguara), ambientada durant la pandèmia en una casa on tornen a conviure, per atzar, una exparella madura.

El protagonista d'*El ritme de Harlem*, de Colson Whitehead (Periscopi/LRH) és un pare de família que es debat entre l'honradesa i la pulsio de delinquir. El punt de partida de *Materials de construcció*, d'Eider Rodríguez, és l'ictus que pateix el pare de la narradora: aquest l'obligarà a replantejar-se els fonaments emocionals de la relació entre ells dos. Marta Pasqual publica *La casa dels caps de setmana* (Empúries), premi Just M. Casero, una història coral on, sota un espai idíl·lic, batega un secret sordid que es va apoderant de la protagonista.

2. NATURA

Imma Monsó ambienta la seva nova novel·la, *La mestra i la Bèstia* –primera que publica a Anagrama– en un petit poble de muntanya a la dècada dels 60, on una noia creix enmig dels silencis imposats del franquisme. Sis anys després d'*Els estranys* –guanyadora del premi Llibreter–, Raül Garrigasait torna a la ficció amb *Profecia* (Ed. de 1984): arrenca amb la fascinació d'un home per les visites cada vegada més freqüents de senglars a Barcelona. A *Tifó*, de Joseph Conrad –clàssic del 1899 que Navona recupera en català traduït per Yannick Garcia–, un vaixell que navega pels mars de la Xina s'ha d'enfrontar a una tempesta que pot acabar amb les vides dels seus tripulants. La natura que explora el filòsof Byung-Chul Han a *Vita contemplativa* (La Magrana/Taurus) és molt més reposada: el filòsof hi fa un elogi de la inactivitat a través de mecanismes com la reconexió amb animals, plantes i paisatges.

3. IDENTITAT

La possibilitat de dir-ne casa, debut de Marta Orriols a Proa després de tres llibres a Periscopi, explora la identitat d'una corresponsal que torna a Catalunya i s'ha de replantejar quin paper té dins la família, amb amics, exparelles i una nova amistat. *Les cares*, de Tove Dit-

MAGGIE O'FARRELL

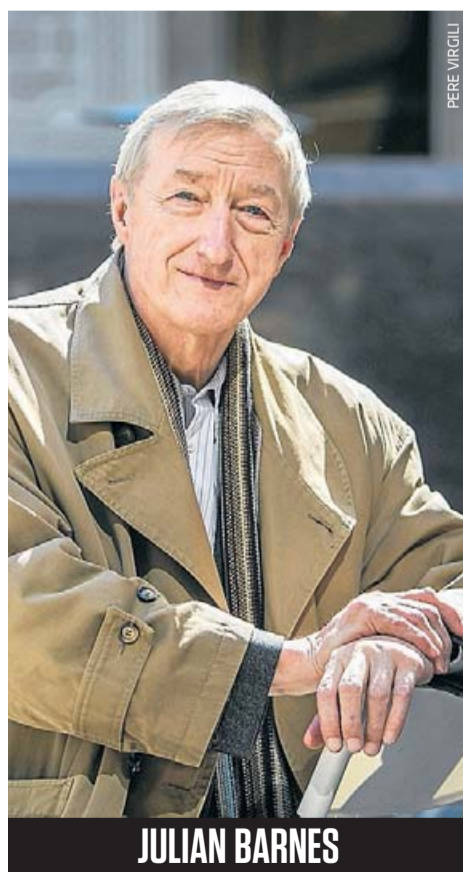
IMMA MONSÓ

MARTA ORRIOLS

MERCÈ RODOREDÀ

JULIAN BARNES

levsen (L'Altra/Seix Barral) s'endinsa en la inestabilitat mental de la protagonista: és una condemna o la millor manera d'escapar d'una realitat que se li fa insuportable? La identitat dels personatges de *Cavalls salvatges*, de Jordi Cussà –que reedita Comanegra– està marcada pel consum d'heroïna i les seves conseqüències. El protagonista de la nova novel·la de Douglas Stuart, *Un lloc per a en Mungo* (Edicions de 1984/Random House) s'enamora d'un altre noi en un barri obrer de Glasgow: en un entorn d'allò més masculinitzat, el jove malda per ocultar la seva homosexualitat.

La condició jueva marca els personatges de *La llarga migdiada de Déu*, de Pep Coll (Proa), que narra l'odissea d'uns adolescents per fugir de la barbàrie nazi a través dels Pirineus. El narrador de *No robaràs*, primera novel·la de l'arquitecte Josep Girós, que publica *La Segona Perifèria*, en comptes d'amagar la identitat s'esforça per excavar-hi: la seva intenció és esbrinar si va ser un nadó robat.

4. GUERRA

Les seqüeles físiques i morals d'haver estat al front durant la Primera Guerra Mundial van marcar Louis-Ferdinand Céline, de qui enguany se'n publica la novel·la inèdita *Guerra* (Proa/Anagrama). *Una sortida honorable*, d'Éric Vuillard (Ed. 62/Tusquets) està ambientada a Indoxina en ple conflicte bèl·lic –hi va haver més de tres milions de morts entre 1946 i 1954– i s'endinsa en els interessos que van acabar conduint a la desfeta francesa. També França és l'escenari de dos llibres al voltant de Mercè Rodoreda: l'etapa que va passar exiliada al país en plena ocupació nazi és objecte d'estudi per part de Carme Arnau a *Anys de barbàrie* (Edicions 62) i a l'antologia de cartes i contes *Ells no saben res* (Club Editor).

Un dels clàssics recorreguts per la guerra, vista des d'una dimensió èpica, és *El cant dels nibelungs*, text del segle XIII fins ara inèdit en català. El publicarà Adesiara. *Victoriosa*, de Yishai Sarid (Club Editor), dona veu a una psicòloga de l'exèrcit d'Israel: a més de preparar els reclutes per entrar en combat també els tracta quan en tornen amb estrès posttraumàtic.

5. INTIMITAT

Marcel Riera i Martí Sales acostaran als lectors la controvertida intimitat de Charles Bukowski a través de dues antologies de la seva poesia: la primera,

RDI

Essencial, a LaBreu; la segona, *Els plaers del condemnat*, a Edicions de 1984. Tres altres autors amb tendència a indagar en els racons més comprometedors d'ells mateixos i que tornaran a les llibreries són la premi Nobel Annie Ernaux, amb *Un jove* (Angle/Cabaret Voltaire) –que explica la relació de l'autora quan tenia 54 anys amb un noi de 24–, Édouard Louis, amb *Canviar: mètode* (Més Llibres/Salamandra) i Marguerite Duras, de qui Arnau Pons ha traduït i comentat la incòmoda narració *L'home que seu al passadís* (Afers).

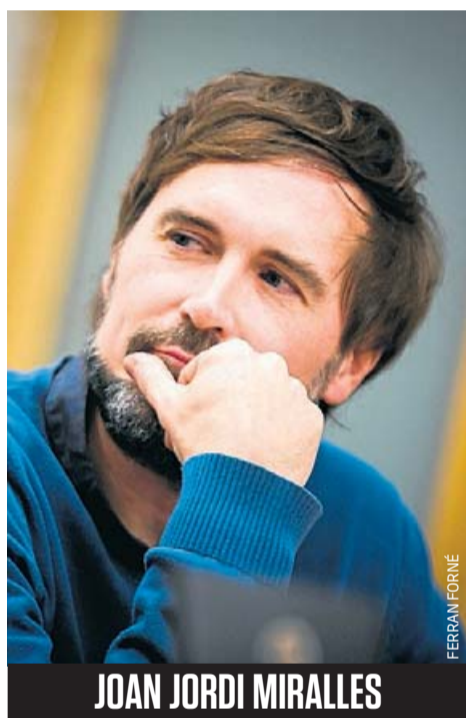
Julian Barnes i Stephen Dixon, en canvi, s'endinsen en la subjectivitat de creacions de ficció tan poderoses com una professora de filosofia, en el cas del primer, a *Elizabeth Finch* (Angle/Anagrama), i una extensa galeria de personatges paranoics i neguitosos pel que fa a Dixon (*Carrers i altres relats*, La Segona Perifèria). Xavier Bosch publicarà a Univers la seva última novel·la al març, de la qual no ha transcendit cap detall –ni tan sols el títol–, tot i que si segueix la línia dels seus últims llibres proposarà una història on l'exploració de la intimitat dels personatges serà central. També valdrà la pena poder llegir en català per primera vegada *Sanditon* a Cal Carré, la novel·la que Jane Austen va deixar inacabada i que examina els vicis i les virtuts d'un petit poble de costa angles.

6. ÈXIT

Trust, d'Hernán Díaz (Periscopi/Anagrama) viatja fins a principis del segle XX per explicar la decadència del matrimoni format per un magnat i la filla d'uns aristòcrates excèntrics. En comptes d'explorar la cobdícia, Joan Jordi Miralles s'endinsa a *Triomfador* (Males Herbes) en les ombres de voler jugar al Barça per part d'un jove que entra a La Masia; La Sotana examina amb humor la història del club centenari, a través de figures com les de Johann Cruyff, Joan Gamper i Alexia Putellas (*La gran enciclopèdia del Barça*, Blackie Books). Gabrielle Zevin dissectiona el projecte d'èxit i fracàs de dos amics que triomfen de seguida en el negoci dels videojocs a *Demà, i demà, i demà* (Periscopi/Alianza).

7. MATERNITAT

Tot i que encara queden premis destacats per anunciar –com ara el Ramon Llull o el Llibres Anagrama–, el

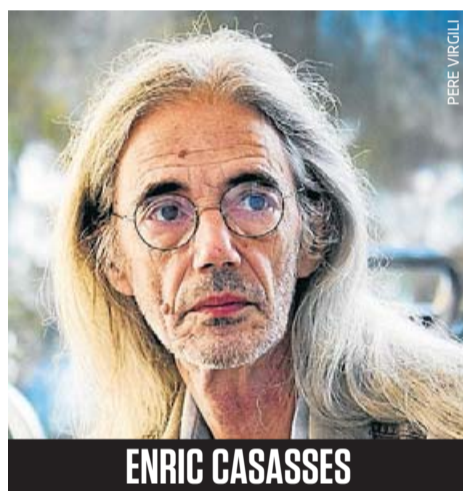

JOAN JORDI MIRALLES

GEMMA RUIZ PALÀ

Sant Jordi d'enguany ha reconegut Gemma Ruiz Palà amb *Les nostres mares*, “homenatge literari a la generació de dones nascudes als anys cinquanta, condemnades a renunciar a la realització personal per una dictadura que només les volia a casa”. La maternitat també és l'eix d'assajos com el contundent *La feina d'una vida*, de Rachel Cusk (Les hores/Asteroides) i el singular *Petits parts*, de Rivka

ENRIC CASASSES

EVA PIQUER

KARL OVE KNAUSGÅRD

Galchen (Amsterdam). A *La història dels vertebrats*, Mar García Puig (La Magrana) entrelaça el camí personal cap a la maternitat i la depressió postpart amb consideracions mèdiques. En l'apartat de clàssics, Cal Carré aposta per *Una societat*, de Virginia Woolf, en què l'autora anglesa examina la proposta d'un grup d'amigues: no portaran cap fill al món fins que no estiguin satisfetes professionalment.

Després de la petita pausa de les festes nadalenes, la maquinària del sector editorial torna a posar-se en marxa, i no deixarà de fabricar llibres fins poc abans de Sant Jordi. El primer trimestre és un dels més intensos de l'any, i aquest 2023 no serà cap excepció. Fem una tria de 50 dels títols més esperats de la temporada –n'hi podrien haver molts més, però per qüestions d'espai cal acotar la tria– i els endrecem en funció dels temes que exploren.

8. CREACIÓ

A *Els nostres clàssics apòcrifs*, Julià Guillamon (Males Herbes) fa una tria de textos històrics, la major part dels quals anònims, que parodien l'estil d'autors com Baltasar Porcel, Montserrat Roig i Josep Pla. Enric Casasses espigola entre les seves reflexions sobre lectura, escriptura, art i pensament a *Marramaus* (Empúries). En el camp de l'assaig, Marta Vallverdú reivindica a *Seixantisme* (L'Avenç) l'esclat cultural català durant la dècada dels 60 i Colum McCann planteja una sèrie de consells pràctics sobre creació literària a *Cartes a un jove escriptor* (L'Altra). Un clàssic recuperat que té la creació musical al centre és *Doctor Faustus*, de Thomas Mann (Navona).

9. AMISTAT

Aterratge, primera novel·la d'Eva Piquer (Club Editor) en més de dues dècades explica el renaixement de la protagonista: arrenca amb un vol a Islàndia amb tres desconeguts per fotografiar-se dins la carcassa d'un avió estavellat el 1973. A *El dia de la balena*, Melcior Comes (Univers) explica l'estiu dels 14 anys d'en Martí, ple de transformacions, sorpreses i amistats. Fernando Aramburu s'aproxima, en clau de comèdia, a *Hijos de la fábula* (Tusquets) a la relació entre dos joves que s'instal·len al sud de França per convertir-se en militants d'ETA.

10. MONSTRES

Les amenaces, tangibles o subterrànies protagonitzaran algunes de les novel·les més ambicioses d'aquests primers mesos de l'any. La més voluminosa serà *Boötes*, de Miquel de Palol, de 1.280 pàgines. Navona publicarà aquesta reflexió sobre el poder i la injustícia ambientada en una ciutat-edifici laberíntica, altament fortificada, l'Illa dels Morts. Otessa Moshfegh mira cap a un passat medieval indeterminat a *Lapvona* (Angle/Alfaguara) amb la intenció d'exposar la brutícia, tot sovint monstruosa, dels seus personatges i Karl Ove Knausgård inaugura un cicle de novel·les apocalíptiques amb *La estrella del mañana* (Anagrama). També Albert Sánchez Piñol planteja una història al límit, en aquest cas ambientada a l'Imperi Romà, en què el fill de Ciceró s'enfronta a un perill que amenaça la humanitat sencera. *Pregària a Prosèrpina* (La Campana) promet aventures insòlites i emocions fortes.